

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/ว ๔ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

โดยที่ข้อ ๕ ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดให้ ก.ค.ศ. จัดทำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม โดยมีแนวทางการประพฤติปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักการ

ส่งเสริมสนับสนุนและพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ โดยการรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติการปฏิบัติตามหลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในชาติและยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

๒. ปกป้องดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ

๓. ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ

๔. ไม่แสดงออกในลักษณะที่เป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามทำลายสถาบันหลักของประเทศ หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้าย หรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ

๕. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา

๖. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี

๗. แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ

๘. แสดงออกถึงความเชื่อมั่นสนับสนุน ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และต่อผู้เกี่ยวข้อง ในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หลักการ

ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้งและมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความจริงใจตรงไปตรงมา รักษาประโยชน์ของทางราชการและพร้อมรับการตรวจสอบ
๒. ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรือหน้าที่ของตน ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายและใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่น
๓. มีจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ผู้เรียน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง
๔. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและจริยธรรม ทางวิชาการ
๕. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อนักเรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ ชุมชนและสังคมและคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน

๓. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออกและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

หลักการ

กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงความเห็นและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยจะไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง ยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม คัดค้านหรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม
๒. รับผิดชอบและยอมรับต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผลและชอบทำ เพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ
๓. กล้านำเสนอ เปิดเผย หรือรายงานในกรณีผู้เห็นการกระทำทุจริต หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยประละเลย

๔. ริเริ่ม คิดค้นและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งผลลัพธ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ
๕. กล้าเสนอความเห็น หรือคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม
๖. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ร่วมงาน ที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
๗. ไม่เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณีหรือละเมิดกฎหมาย

๔. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว หรือพวกพ้อง

หลักการ

มีจิตอาสา คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละและมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวม
๒. แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน
๓. ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไป
๔. ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนชุมชนและสังคมอย่างเหมาะสม

๕. มุ่งผลสำเร็จของงาน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

หลักการ

มุ่งมั่น อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ โดยคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐและสนองประโยชน์ของทางราชการ

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทันต่อเวลาและสถานการณ์
๒. ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า
๓. ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก ตามตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมและมีการติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๔. มุ่งพัฒนางานและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี มีระบบการทำงานเป็นทีม เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม

๕. รับฟังความคิดเห็นพร้อมที่จะชี้แจงหรืออธิบายเหตุผลให้แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง

๖. พัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ใช้ทักษะและสมรรถนะในการทำงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายอย่างมีอาชีพ

๗. ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ข้อกำหนดให้เหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๘. มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ เพื่อให้งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

หลักการ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะเศรษฐกิจทางสังคมและความเชื่อทางการเมือง

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาคเท่าเทียม ปราศจากอคติ

๒. ให้บริการด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างไร้เกียรติ

๓. ปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคมและความเชื่อทางการเมือง

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หลักการ

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยความเคารพกฎหมายและมีวินัย

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. ดำรงตนเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เหมาะสมกับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่

๒. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เคารพต่อกฎหมายและมีวินัย

๓. เคารพศรัทธาและพัฒนาวิชาชีพของตน ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อุทิศร่างกายแรงใจผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ

๔. ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคมไทย เพื่อสืบต่อวัฒนธรรมและความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕. มีสติสัมปชัญญะ ควบคุมอารมณ์ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ด้วยวิธีที่เหมาะสม

๖. ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ ภาพลักษณ์และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพและทางราชการ

๗. หลีกเลียงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ

๘. ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

**๘. เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็กและยอมรับความแตกต่างของบุคคล
หลักการ**

ปฏิบัติหน้าที่โดยเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคล

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตน

๑. ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม ด้อยค่า หรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง

๒. ไม่นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้องมาล้อเลียนให้เกิดความอับอาย หรือเกิดผลกระทบต่อจิตใจ ไม่ให้ร้าย ต่ำว่า กลั่นแกล้ง ข่มเหง หรือรังแกผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง

๔. ใช้กิริยาอาการและถ้อยคำสุภาพ รับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง ด้วยความตั้งใจและมีเมตตา ไม่แสดงกิริยาอาการหรือใช้ถ้อยคำข่มขู่คุกคาม หรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

๖. ให้ความช่วยเหลือ ป้องกันและคุ้มครองผู้เรียนจากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การล้อเลียน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ รวมถึงการแสวงหาประโยชน์กับผู้เรียนในทุกรูปแบบ

ข้อ ๒ แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานี้ เป็นกรอบแนวทางที่แสดงถึงการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งในการปฏิบัติตนจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง สภาพแวดล้อมและปัจจัยในขณะนั้นด้วย

ข้อ ๓ กรณีที่ส่วนราชการมีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้บังคับกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเพิ่มเติม จากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รักษาจริยธรรมตามข้อกำหนดจริยธรรม ที่ส่วนราชการกำหนดเพิ่มเติมนั้นด้วย

ข้อ ๔ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา ในการส่งเสริมสนับสนุนและกำกับดูแลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและข้อกำหนดจริยธรรมของส่วนราชการ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี